

Критеријуми оцењивања по наставним темама

Назив предмета: Психологија

Разред: Други Образовни профил: гимназија

Општи циљеви програма Психологије су да ученици упознају и разумеју психолошке чињенице и феномене, као и да развију когнитивне, емоционалне и социјалне вештине, просоцијалне ставове и демократске вредности. Ученици би требало да могу самостално да прикупљају и обраде психолошка знања, да их анализирају и интерпретирају, извуку поуке, те да уоче и решавају проблеме у свакодневним животним ситуацијама у складу са практичним импликацијама предметних садржаја. Такође, ученици би требало и да имају прилику за стваралачко и критичко мишљење, аргументовани дијалог, сарадњу и тимски рад, те морално расуђивање и неговање духа толеранције.

Ученик у току школске године **може** добити оцене на основу:

-писмених провера (скала за оцењивање: 0-59% - 1; 60-69% - 2%; 70-79% - 3; 80-89% - 4; 90-100% - 5. то је на пример у бодовима на скали од 1-20: 12-13 – 2; 14-15 – 3; 16-17 – 4; 18-20 – 5 или на скали од 0-10: 6 – 2; 7 – 3; 8 – 4; 9-10 – 5)

-писмених петнаестоминутних провера знања (писмене петнаестоминутне провере знања, иако не морају да се најављују углавном су најављене и заказују се у договору са ученицима. Бодовна скала за оцењивање једна је за све ученике тог одељења. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцене су неопходне најмање две такве провере или једна провера и одговарање усмено или једна провера и наставникова процена ученикове активности на часу. Скала за оцењивање се прави на истом принципу као и скала за писмене провере)

-онлајн квизови и сл.

-усменог испитивања;

-активности на часу;

-домаћих задатака;

-израде презентација,

-учешћа у дискусијама, трибинама, изради тематских филмова...

Наставник **може** да пита ученика градиво које је било на писменој провери, и да упише и оцену са усменог одговарања.

<p>ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА -усвојеност образовних садржаја; -примена знања; -активност ученика</p>	<p>Назив прве наставне теме/модула/области: Психологија као наука и пракса</p>
<p>Очекивани исходи који ће се оцењивати (општи)</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – прави везу између психологије као науке и других наука, уметности и културе; – препозна различите области примене психолошких сазнања као и животне ситуације у којима се људи обраћају психологу за помоћ; – на датом примеру психолошког истраживања одреди које су методе и технике коришћене; – разликује научни од лаичког приступа психолошким питањима и критички се односи према текстовима и псеудотестовима у медијима; – у учењу користи стратегије и технике успешног учења и памћења; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – прихвати улогу испитаника у психолошким истраживањима искључиво на бази добровољности, информисаности о сврси и процедурама истраживања и гаранције да добијени подаци неће бити злоупотребљени
<p>КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА – у складу са операционализованим исходима</p>	
<p>оцена (5)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке; 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке; 5) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима; 6) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно; 7) самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама; 8) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;

	<p>9) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>10) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.</p>
оцена (4)	<p>1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;</p> <p>2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;</p> <p>3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;</p> <p>4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;</p> <p>5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;</p> <p>6) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;</p> <p>7) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације;</p> <p>8) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;</p> <p>9) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;</p> <p>10) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>11) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.</p>
оцена (3)	<p>1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;</p> <p>2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;</p> <p>3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;</p> <p>4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;</p> <p>5) уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;</p> <p>6) изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (уз демонстрацију);</p> <p>7) самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;</p> <p>8) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;</p> <p>9) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>10) показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.</p>

оцена (2)	<ol style="list-style-type: none"> 1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума; 2) усвојио је одговарајућу терминологију; 3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером; 4) способан је да се определи и исказе став; 5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту; 6) уме јасно да исказе појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија; 7) влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку; 8) уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине; 9) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја; 10) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса; 11) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.
оцена (1)	<p>Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.</p>

<p>ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА -усвојеност образовних садржаја; -примена знања; -активност ученика</p>	<p>Назив прве наставне теме/модула/области: Личност као јединство психолошких процеса, особина и стања</p>
<p>Очекивани исходи који ће се оцењивати (општи)</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – правилно користи основне појмове који се односе на сазнајне, емоционалне и мотивационе аспекте личности; – препозна различите области примене психолошких сазнања као и животне ситуације у којима се људи обраћају психологу за помоћ; – на датом примеру психолошког истраживања одреди које су методе и технике коришћене; – разликује научни од лаичког приступа психолошким питањима и критички се односи према текстовима и псеудотестовима у медијима; – психички живот особе посматра као целину међусобно повезаних процеса, особина и стања чији се развој одвија током целог живота и као јединство психичког и телесног функционисања; – аргументовано дискутује о утицају наслеђа, средине и личне активности на развој личности; – користећи стечена психолошка сазнања, препознаје емоције и мотиве сопственог понашања, понашања других и ликова из књижевности и филмова; – у учењу користи стратегије и технике успешног учења и памћења; – препознаје узроке фрустрација и унутрашњих конфликта, у својим реакцијама показује преференцију да их конструктивно решава и на примерима препознаје механизме одбране; – опише најважније психолошке карактеристике адолесцентског доба, препозна и критички се односи према најчешћим проблемима и ризичним понашањима адолесцената; – аргументује значај очувања менталног здравља, превенције менталних поремећаја и показује позитивни став према здравим стиловима живљења; – разликује основне врсте менталних поремећаја и описује карактеристике најчешћих менталних поремећаја адолесцената; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – прихвати улогу испитаника у психолошким истраживањима искључиво на бази добровољности, информисаности о сврси и процедурама истраживања и гаранције да добијени подаци неће бити злоупотребљени.
<p>КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА – у складу са операционализованим исходима</p>	
<p>оцена (5)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке; 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;

	<p>5) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;</p> <p>6) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно;</p> <p>7) самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;</p> <p>8) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;</p> <p>9) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>10) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.</p>
оцена (4)	<p>1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;</p> <p>2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;</p> <p>3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;</p> <p>4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;</p> <p>5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;</p> <p>6) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;</p> <p>7) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације;</p> <p>8) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;</p> <p>9) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;</p> <p>10) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>11) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.</p>
оцена (3)	<p>1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;</p> <p>2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;</p>

	<p>3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;</p> <p>4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;</p> <p>5) уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;</p> <p>6) изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (уз демонстрацију);</p> <p>7) самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;</p> <p>8) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продукцијом и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;</p> <p>9) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>10) показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.</p>
оцена (2)	<p>1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;</p> <p>2) усвојио је одговарајућу терминологију;</p> <p>3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;</p> <p>4) способан је да се определи и искаже став;</p> <p>5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;</p> <p>6) уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;</p> <p>7) влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку;</p> <p>8) уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;</p> <p>9) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;</p> <p>10) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;</p> <p>11) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.</p>
оцена (1)	<p>Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.</p>

<p>ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА -усвојеност образовних садржаја; -примена знања; -активност ученика</p>	<p>Назив прве наставне теме/модула/области: Особа у социјалној интеракцији</p>
<p>Очекивани исходи који ће се оцењивати (општи)</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препозна различите области примене психолошких сазнања као и животне ситуације у којима се људи обраћају психологу за помоћ; – на датом примеру психолошког истраживања одреди које су методе и технике коришћене; – разликује научни од лаичког приступа психолошким питањима и критички се односи према текстовима и псеудотестовима у медијима; – опише најважније психолошке карактеристике адолесцентског доба, препозна и критички се односи према најчешћим проблемима и ризичним понашањима адолесцената; – разликује облике и врсте социјалног учења на примерима; – уважава различитост међу људима, родну равноправност, поштује људска права и изражава негативан став према било ком облику насиља; – разликује основне врсте менталних поремећаја и описује карактеристике најчешћих менталних поремећаја адолесцената; – у комуникацији узима у обзир могућност грешака при опажању других људи и тиме предупредује могуће конфликте; – наведе примере просоцијалног, асертивног понашања и алтруизма из свог искуства и понашања других људи; – опише контекст настанка најважнијих теорија личности, њихове основне карактеристике, представнике и утицај; – препозна и критички разматра примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, конформизма, насилничког понашања и изражава спремност да реагује; – наведе примере и карактеристике различитих група, групних односа и типова руковођења, примењује правила сарадње у тимском раду поштујући различитост чланова; – препозна и критички разматра примере употребе и злоупотребе психологије у медијима, политици, маркетингу и на друштвеним мрежама; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – прихвати улогу испитаника у психолошким истраживањима искључиво на бази добровољности, информисаности о сврси и процедурама истраживања и гаранције да добијени подаци неће бити злоупотребљени.
<p>КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА – у складу са операционализованим исходима</p>	
<p>оцена (5)</p>	<p>1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;</p>

	<p>4) решава probleme koji imaju i više rešenja, vrednuje i obrazlaže rešenja i primenjene postupke;</p> <p>5) izražava se na različite načine (usmeno, pisano, grafički, praktično, likovno i dr.), uključujući i korišćenje informacionih tehnologija i prilagođava komunikaciju i način prezentacije različitim kontekstima;</p> <p>6) vlada motoričkim vешtinama koje zahtevaju složenije sklopove pokreta, brzinu i visok stepen koordinacije; vlada motoričkim vешtinama tako što kombinuje, reorganizuje sklopove pokreta i prilagođava ih specifičnim zahtevima i situacijama tako da dela efikasno;</p> <p>7) samostalno izvršava složene radne zadatke poštujući standardizovanu proceduru, zahtevе безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;</p> <p>8) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;</p> <p>9) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>10) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.</p>
оцена (4)	<p>1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;</p> <p>2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;</p> <p>3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;</p> <p>4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;</p> <p>5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;</p> <p>6) изražava se na različite načine (usmeno, pisano, grafički, praktično, likovno i dr.), uključujući i korišćenje informacionih tehnologija i prilagođava komunikaciju zadatim kontekstima;</p> <p>7) vlada motoričkim vешtinama koje zahtevaju složenije sklopove pokreta, brzinu i visok stepen koordinacije;</p> <p>8) samostalno izvršava složene radne zadatke prema standardizovanoј процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и заhtevima безбедности и очувања здравља и околине;</p> <p>9) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;</p> <p>10) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>11) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.</p>

оцена (3)	<ol style="list-style-type: none"> 1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих; 2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму; 3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих; 4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту; 5) уме јасно да исказе одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија; 6) изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (уз демонстрацију); 7) самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине; 8) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја; 9) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе; 10) показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.
оцена (2)	<ol style="list-style-type: none"> 1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума; 2) усвојио је одговарајућу терминологију; 3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером; 4) способан је да се определи и исказе став; 5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту; 6) уме јасно да исказе појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија; 7) влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку; 8) уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине; 9) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја; 10) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса; 11) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.
оцена (1)	Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.
Напомена	